

9. Kartläggning av målgruppens storlek och sammansättning (bilaga 1)

Målgruppens behov

En analys av målgruppen visar att 31 % av de inskrivna på Arbetsförmedlingen saknar gymnasiekompetens. Här finns ett behov av insatser för att stärka denna grupp anställningsbarhet. Grundkravet hos arbetsgivare ligger på nivå - gymnasiekompetens till allra största delar.

Vidare finns behov av insatser/åtgärder för att lyfta andelen utrikes föddas förvärvsfrekvens, 25,8 % jämfört med i Sverige födda, där frekvensen är nästan dubbelt så hög, 49,7 %.

Avhoppade elever från gymnasiestudier är en målgrupp som har behov av förstärkta och mer utvecklade och samordnade insatser vad gäller bl. a uppsökande verksamhet. Här finns behov av en gemensam kraftsamling för att undvika långvarigt utanförskap och de konsekvenser som följer av detta. Avsaknad av nätverk, tillgång till coaching och vuxna förebilder, dåligt självförtroende, oordnad ekonomi, otrygghet och en reaktiv tillvaro med möjliga inslag av en bristande framtidstro, är alla aspekter av detta.

Ungdomar, med på arbetsmarknaden mindre gångbara utbildningar, kan ha behov av att studera in andra mer konkreta arbetsmarknadsanpassade ämnen för att nå anställningsbarhet. Här finns behov av insatser i samverkan.

Målgruppen inkluderar också unga personer med särskilda behov av stöd för att komma i arbete. Denna grupp är särskilt viktig att fokusera på när det gäller gemensamma insatser från staden och Arbetsförmedlingen.

I målgruppen finns även ungdomar som har behov av möjligheter att kunna studera upp sina betyg och där det krävs mer åtgärder från AF Rehab, kuratorsinsatser och jobbskapande insatser/aktiviteter för att finna och utveckla praktikplatser både inom offentlig och privat regi.

Viktiga områden i samverkan är även aspekten kompetensförsörjning för att möta förväntade rekryteringsbehov framöver och samordningen och strukturen i kontakterna med näringslivet för att underlätta och förbättra möjligheterna till jobbmatchning.

Statistik (per augusti 2015)
utom-

Antal, födda
lands inom ( )

Trollhättans Stad

Folkmängd Trollhättans kommun totalt	57618
Folkmängd i målgruppen 16-19 år	2764 (466)
Ungdomar 18-24 år	6108
Ungdomar i åldern 16 till 24 år	7234 (1165)

Folkmängd i åldern 25-W	38940 (8487)
Unga som inte fullföljer gymnasiet i Trollhättan	Uppgift saknas
Unga i kommunen som inte når målen i grundskolan och saknar behörighet till gymnasiets nationella program	108
Unga som bor i kommunen och inte fullföljer gymnasiet under en period av 3 år	Uppgift saknas
Unga som kommunen har inom sitt aktivitetsansvar (unga som inte arbetar eller uppbär försörjningsstöd)	123
Unga som uppbär försörjningsstöd pga. arbetslöshet	263
Arbetsförmedlingen	
Arbetslöshet ungdomar 18 – 24 år	
Unga som finns registrerade hos Arbetsförmedlingen (tot.)	1161
Öppet arbetslösa ungdomar och i program *	824
Könsfördelning åldersgruppen 16 – 19 år; Män 152, kvinnor 112	264 total
Könsfördelning åldersgruppen 16 – 24 år; Män 709, kvinnor 452	1161 total
Utbildningsnivå på unga registrerade på Arbetsförmedlingen;	
- Grundskolekompetens	245
- Gymnasiekompetens	527
- Eftergymnasial kompetens	52 (* 824)
Unga som finns registrerade hos Arbetsförmedlingen som deltids arbetslösa	7
Ungdomar som inte står till arbetsmarknadens förfogande (<i>skat 14</i>)	76
(<i>Trollhättans stad 335 och Arbetsförmedlingen 76</i>)	
Uppskattnings av unga "hemmasittare" 20 - 25 som inte studerar eller arbetar och som Arbetsförmedlingen och staden inte har kontakt med	ca 80 (skattnings)
Försäkringskassan	
Ungdomar aktualiserade inom Försäkringskassan	117
Förvärvsfrekvens ungdomar 18 - 24 år	
Förvärvsarbetande 18 – 24 år födelseland Sverige	2582
Förvärvsarbetande 18 – 24 år födelseland utlandet	236
Icke förvärvsarbetande 18 – 24 år födelseland Sverige	2611
Icke förvärvsarbetande 18 – 24 år födelseland utlandet	679
Förvärvsfrekvens 18 – 24 år födelseland Sverige	49,7 %
Förvärvsfrekvens 18 – 24 år födelseland utlandet	25,8 %

10. Redovisning av befintlig verksamhet (bilaga 2)

Arbetsförmedlingen och Trollhättans Stad kan blicka tillbaka på ett genom åren mycket gott samarbete relaterat till ett flertal olika aktivitetsprogram och projekt, vilket även haft innehåll av särskilt riktade insatser.

Trollhättans Stad

Under åren 2012 - 2015 avsatte staden betydande ekonomiska resurser för att *anställa arbetslösa* ungdomar utöver ordinarie bemanning i syfte att ge dem en chans att få arbetslivserfarenhet, referenser, förbättrad ekonomi och en struktur i vardagen. Sammantaget anställdes 118 arbetssökande ungdomar utifrån anvisning från Arbetsförmedlingen.

2013 - 2015 genomfördes projekt *Just Du*. Upplägget innebar att ungdomar som saknade fullständiga skolbetyg anställdes inom ett särskilt kollektivavtal med möjlighet att i vuxenutbildningens regi läsa in ämnen på halvtid samtidigt som de arbetade halvtid i verksamheter inom stadens ram. Sammantaget deltog ett 40-tal ungdomar i projektet.

Under 2014 avslutades projektet *Göra Skillnad*, ett projekt speciellt riktat mot arbetssökande ungdomar som hade särskilda svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Under projektets två sista år utgick ESF- rådets finansiering varpå Samordningsförbundet och staden gemensamt finansierade verksamheten. Resultatet var alltigenom mycket framgångsrikt och många ungdomar antingen erhöll arbete eller påbörjade studier.

Under 2014 var 225 ungdomar i praktik inom stadens verksamheter inom ramen för *ungdomsgarantin* där staden erbjöd praktikplatser.

Under 2013 - 2015 har en intern samverkan inom Arbetsmarknads- och socialförvaltningen mynnat ut i ett *Arbetsmarknadstorg*, innebärande att socialsekreterare från staden fysiskt arbetar på Arbetsförmedlingen tillsammans med arbetsförmedlare. Målgruppen är anmälda arbetslösa som uppstår försörjningsstöd.

I övrigt pågår för närvarande inte några EU-stödda ungdomsprojekt.

Dialog förs regelbundet med ungdomarna i allt arbete och sker främst i form av individuella samtal vid möte både på Arbetsförmedlingen och staden. I möjligaste mån eftersträvas att primärt ta tillvara de kunskaper och erfarenheter som de unga har men dessa kan ibland visa på behov av att förstärkas genom praktik, studier och kurser av olika slag.

Fokusgrupper. Staden och Arbetsförmedlingen saknar idag regelrätta fokusgrupper. Istället erbjuds *söka jobb aktiviteter*, *UGA* och *Rätt jobb* som exempel på befintliga löpande insatser.

Ungdomsorganisationer. Det saknas idag struktur och angreppssätt när det gäller samverkan med ungdomsorganisationer.

Jämställdhetsarbete. Som ovan. Aspekten jämställdhet lyfts i yrkesväglednings situationer och i kontakter med arbetsgivare, men inte mer än reaktivt.

Möjligheter att i enkätform besvara Arbetsmarknads- och socialförvaltningens brukarundersökning finns. AME (Arbetsmarknadsenheten) genomför även systematiskt och löpande enkäter till deltagare när de avslutar sin insats. Här nås kunskap om nyttan och upplevelsen av genomförd insats. Arbetsförmedlingen tillämpar inte enkäter/frågeformulär i sin verksamhet.

Planerad *Trainee utbildning* är ett konkret exempel på insatser där ungdomar med fullständigt gymnasiebetyg från olika program ges möjlighet att läsa in omvårdnadsämnen. Därefter blir de behöriga att söka anställning inom vården. Detta inkluderar aspekten otraditionella yrkesval men tar också sikte på kompetensförsörjningen för välfärdsjobben inom staden, där det framåt kommer att finnas ett rekryteringsbehov.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingens uppdrag är att tillgodose matchningen mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft. För att framgångsrikt kunna genomföra uppdraget krävs en stark lokal representation och närvaro för att möta arbetsgivarnas behov såväl enskilt som i branschnätverk och andra grupperingar. I uppdraget ingår att marknadsföra och tydliggöra Arbetsförmedlingens tjänster för arbetsgivarna i kommunen. Uppdraget har också krav på samverkan med branschorganisationer och andra samhällsaktörer, såväl lokalt som regionalt och även internt mellan de olika Arbetsförmedlingarna.

Inom Arbetsförmedlingen pågår sedan två år ett genomgripande internt arbete med att förnya och utveckla Arbetsförmedlingen som myndighet. Detta inkluderar en översyn av både metoder, organisation och systemstöd. I Trollhättan är förmedlingen organiserad i tre branschsektioner, teknik/Industri, service/omsorg och handel/administration. På detta sätt tillgodoses arbetsgivarnas behov av specifik branschpassad kompetens.

Tidigare arbets sätt, att arbeta med sökande utifrån deras tid i arbetslöshet, har ersatts med ett arbetssätt där den sökandes behov av stöd ligger som grund. Speciellt avsatta förmedlare arbetar med sökande i åldern 18-24 år med syfte att tidigt identifiera den sökandes enskilda behov av stöd i arbetssökandet. Här utgör samverkan med andra myndigheter, komplett-erande aktörer, kommun och samordningsförbund en viktig del vad gäller att tidigt identifiera och vidta åtgärder för den grupp ungdomar som riskerar att hamna i ett långvarigt utanförskap.

Under 2016 startar en "ungdomsförmedling" inom ramen för ett projekt kallat *UngKOMP*. (sid. 10).

Kunskapsförbundet

Kunskapsförbundet Väst är ett Kommunalförbund som ägs av Trollhättans Stad och Vänersborgs Kommun. Förbundet verkar för att utveckla och stärka de frivilliga skolformerna i Trollhättan och Vänersborg.

Kunskapsförbundet är en av Västsveriges största utbildningsanordnare med 3000 elever som studerar på gymnasieskolor och närmare 3000 studenter inom vuxenutbildningen.

11. Verksamhet som ska bedrivas i samverkan (bilaga

3)

För att samverkan mellan staden och Arbetsförmedlingen skall bli så effektiv och framgångsrik som möjligt krävs att parterna utifrån en samsyn gemensamt arbetar med de frågeställningar och utmaningar som dyker upp. Detta ställer krav på regelbundna möten både mellan ansvariga chefer och berörda arbetsförmedlare/handläggare.

Den gemensamma målsättningen för deltagande samverkansparter är att de sökande, efter avslutad insats, skall vara självförsörjande genom arbete eller studier.

Kända framgångsfaktorer för den målgrupp som omfattas av samverkan i detta dokument är;

- täta möten och uppföljningar med arbetsförmedlare/handläggare
- möjlighet att testa olika yrken
- möjlighet att praktisera hos arbetsgivare, företrädesvis utanför den kommunala verksamheten, där det finns ett uttalat behov av att på sikt anställa
- att ungdomarna ges möjlighet att känna sig sedda och lyssnade på
- att ungdomarna får hjälp med att öppna dörrar, får kontakter, skapa rutiner osv.
- enkelhet, flexibilitet utan byråkrati och ett uttalat och engagerat intresse och deltagande från inblandade samverkansparter

Trollhättans Stad och Arbetsförmedlingen avser att fortsätta, utveckla och fördjupa det goda samarbete som redan bedrivs. Samverkan skall ske inom följande områden;

Aktivitetsgarantin

Trollhättans Stads ansvar för uppföljning och aktiviteter för ungdomar som hoppar av gymnasiet alternativt inte börjat gymnasiet ligger inom AME: s (Arbetsmarknadsstöd) verksamhetsområde. Detta innebär att vi får information ganska omgående från gymnasieskolorna om ungdomar som är på väg att lämna skolan. En tät kontakt med Kunskapsförbundet Väst innebär också en tät uppföljning av situationen inom IM programmet.

Stadens erbjudanden är i första hand att söka motivera ungdomarna att återgå till studier. Vi stöder även ungdomarna i att söka de kontaktvägar som kan vara viktiga för framtiden inom exempelvis Arbetsförmedling och socialtjänst. Vissa ungdomar erbjuds även praktik genom Arbetsmarknadsstöd, vilket också inkluderar stöd- och motivationssamtal om framtiden.

Praktikplatser

Trollhättans Stad ställer platser till Arbetsförmedlingens förfogande avseende praktik alternativt arbetsträning för unga arbetssökande. Tillgången på antalet

platser skall styras av de arbetssökande ungdomarnas behov och intressen. Platser tillhandahålls inom omvårdnad, skola, barnomsorg, kök, vaktmästeri, park- och fritidsgårdsarbete. Arbetsmarknadsstöd tillhandahåller också speciella lösningar i form av exempelvis arbete med djur och odling, återvinningsarbete, naturvård mm. I mån av ekonomiska förutsättningar kan även särskilt anordnade anställningar av unga erbjudas.

Ett område att utveckla, **men utanför denna överenskommelse**, är möjligheterna till praktikplatser inom administration, personal, ekonomi och data för att matcha även dessa yrkesområdets behov som den kommande generationsväxlingen kommer att skapa/ge upphov till.

Arbetsmarknadstorg

Arbetsförmedlingen och staden avser att även fortsättningsvis samlokalisera personal för att möta unga som är aktuella inom både socialtjänsten och Arbetsförmedlingen i syfte att erbjuda gemensamma lösningar.

Trollhättans Stad avsätter för detta en (0,50) tjänst. Arbete med praktikplatser ingår i Arbetsförmedlingens ordinarie verksamhet där även möjligheter att köpa tjänster med fokus på praktikplatser finns.

Trampolinen

Trampolinen, som drivs av Samordningsförbundet i Trollhättan, Lilla Edet och Grästorps kommuner kommer fortsatt att erbjudas till unga med någon form av funktionsnedsättning.

Personal från Försäkringskassa, Arbetsförmedling och Trollhättans Stad arbetar här gemensamt och samlokaliserat för att möjliggöra bra lösningar för ungdomar. Tre halvtidstjänster (0,50), totalt (1,50) finns avsatta, där varje samverkanspart bekostar sin respektive tjänst.

UngKOMP

Arbetsförmedlingen och Trollhättans Stad avser att fr. o m 2016 samverka i projektet. Aktuella för insatsen är ungdomar 16-24 år inskrivna vid Arbetsförmedlingen som är eller riskerar långvarig arbetslöshet. Målsättningen är att ställa samman ett mångkompetent team bestående av handläggare från Arbetsförmedlingen, socialsekreterare, SIUS, arbetspsykolog, socialkonsulent, arbetsterapeut och kundresurser samt en team-ledare. Styrkan med teamet är att olika yrkeskategorier samordnas för att bättre motsvara ungdomarnas behov och möjliggöra större träffsäkerhet vad gäller rätt insats för rätt person. Syftet är att rusta ungdomarna inför arbete eller studier.

Trollhättans Stad avsätter två (2.0) tjänster. Arbetsförmedlingen har förväntade EU-medel motsvarande 50 % av projektets kostnader och övrig finansiering sker inom ordinarie budgetramar.

Utbildningskontrakt

Arbetsförmedlingen och Trollhättans Stad kommer under vintern att utforma olika lösningar för hur erbjudande om utbildningskontrakt skall kunna erbjudas arbets-sökande ungdomar. Behovet är stort och inkluderar både gymnasie- och grundskolenivå.

Då överenskommelsen inte är färdig saknas omfattning och kostnad i skrivande stund.

Traineejobb

Trollhättans Stad och Arbetsförmedlingen kommer att starta upp Trainee, inriktat mot omvårdnadsarbete. Nuvarande projekt sker i samverkan med Vänersborgs kommun och med Kunskapsförbundet Väst som utbildningsanordnare. Avsikten är att ca 25-30 ungdomar under 12 månader ska ges möjlighet att kunna läsa in Yrkesvux mot omvårdnadsarbete i syfte att de skall nå anställningsbarhet inom staden.

Kommunen avsätter 1.070.kt kr inklusive en (0,25) tjänst. Insatsen ingår för Arbetsförmedlingens del i deras ordinarie verksamhet. Sammantaget finns idag 17 deltagare i projektet.

Krami

Arbetsförmedlingen, Trollhättans Stad och Kriminalvårdsverket bedriver i samverkan en Krami verksamhet. Insatsen riktar sig inte specifikt till ungdomar 16-24 år men eftersom de förekommer upptas även denna insats inom ramen för detta avtal.

Kommunen avsätter ca 400 kt kr inklusive en (0.3) tjänst och Arbetsförmedlingen en (1,0) tjänst. Sammantaget avsätts ca 500 kt kr samt driftskostnader.

Extra jobb

Trollhättans Stad och Arbetsförmedlingen kommer inom en snar framtid att starta samverkan i arbetet med att förbereda extrajobb.

Insatserna i samverkan bygger på att parterna ansvarar för sina respektive områden med de metoder och verktyg som finns utarbetade. Samlokalisering kommer att ske vad gäller ungKOMP som skall vara - en väg in och där det mångkompetenta teamet arbetar utifrån sina respektive kompetensområden för att nå framgång med att rusta, motivera och ge insatser utifrån de ungas skiftande behov.

Vår bedömning är att det finns ett resursbehov för att kunna arbeta förebyggande när det gäller att minska andelen avhopp från gymnasieskolorna. Från kommunens sida kommer fältassistenterna att i högre grad kopplas till den uppsökande verksamheten för att bättre nå de ungdomar som finns i periferin och som inte är aktualiserade på vare sig Arbetsförmedlingen eller hos Arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Grästorps kommun deltar som en part i samverkan genom att vid behov använda sig av möjligheten att skicka ungdomar för deltagande i olika insatser. Främjandeaspekten av lokala nya samverkansformer enligt Dua: s uppdrag är här tydligt.

Vi ser det som särskilt viktigt att ge det fördjupade samverkansarbetet goda förutsättningar att ge effekt och att utvecklas redan från start. För detta finns behov av en

resursförstärkning, i alla fall under en övergångsperiod. Medel för detta kommer att sökas i ett nästa steg.

Sammantaget kommer mycket av tidigare insatser att fortsätta men med en fördjupad samverkan i form av startandet av ungKOMP som parterna tror kan komma att bli en framgångsfaktor när det gäller att få ungdomarna i målgruppen närmare arbetsmarknaden eller studier. Vinsterna med att särskilt lyfta aktuell målgrupp är stora både ur ett samhälls- och individperspektiv.

Parternas vilja är att genom tidiga insatser, ett gemensamt förhållningssätt, samordnade insatser och en aktiv uppmärksamhet på vad våra ungdomar i målgruppen gör, nå de målsättningar som satts för denna överenskommelse om samverkan.

Sekreterare

Göran Cedgård/ASF